

1873, ansaa den for at være en retferdig Lov, ergo mener jeg, at naar man nu retter Feil, der ere indløbne i denne Lov, gjør man ikke Andet, end hvad der er retferdigt. Det ærede Medlem yttrede dernæst, at han ansaa det for et tvivlsomt Spørgsmaal, om Sukkerindustrien overhoved vilde faae nogen Betydning for vort Agerbrug. Jeg vil imod hans Tvivl i saa Henseende fremsføre Paastande af særdeles kompetente Agronomer, som mene, at den vil faae en ganske overordentlig Betydning for vort Agerbrug. Det er vistnok noget, som Alle, der ere Landmænd, erkjende, at vort Agerbrug i Dieblittet kun svarer meget daarlige Renter, eller at de, der kjøbe Jord, faae efter de Priser, der nu gives derfor, kun en meget ringe Rente ud af Jordens Dyrkning. Hvis altsaa denne Industri, som det paastaas af sagkyndige Folk, kunde drive det til, at Udbyttet af Jorden blev ikke lidet høiere, saa mener jeg, at det er et Spørgsmaal af stor almindelig Interesse for Agerbruget, og hvad Nationalvelstanden angaar, mener jeg dog, at det heller ikke er et Spørgsmaal, der er ganske ligegyldigt, om man, om ikke i de første Aar, saa dog ad Aare, kunde komme dertil, at vi selv producerede det Sukker, som vi nu betale ca. 12 Millioner Kroner for om Aaret til Udlandet. Hvad endelig selve Industriens Indflydelse paa Arbejderbefolkningen angaar, saa vil jeg ligeoverfor det ærede Medlem dog mene, at jeg i den Henseende har mere Erfaring end han, eftersom der, hvad han vist nok veed, er en stor Fabrik lige ved mit Hjem, og jeg kan forsikre ham, at det der har viist sig, at Sukkerindustrien har havt en overordentlig heldig Indflydelse paa at give de ledige Hænder Beshæftigelse og give dem Beshæftigelse netop paa en Tid, da de vanskelig vilde finde Anvendelse paa anden Maade. Jeg troer derfor, at Sagen i det Hele er af en overordentlig Betydning for vort Land, enten man ser hen til Agerbrugets Udvikling eller til Nationalvelstanden eller til Beshæftigelse for den stadigt stigende Arbejderbefolkning, og jeg formener derfor, at overfor den Kjendsgjerning, at der paa mange Punkter endnu hersker Tvivl, vil det være fornustigt, om man søger her i Landet at gjøre det muligt at vinde større Klarhed ved Erfaringer paa de forskjellige Omraader, der her er Spørgsmaal om.

Th. Nielsen: Da dette er en Sag, for hvilken jeg har nogen Interesse, skal jeg tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger; dog skal jeg fatte mig i stor Korthed. Jeg vil dog først udtale overfor den ærede sidste Læser (G. Koch) og overfor dem, der, som det forekommer mig, have flaaet paa det Samme, nemlig at den foreliggende Sag var en saadan, som helst burde afgjøres ved Finantsloven og ikke her, at jeg ikke kan være enig med d'Err. og allermindst med den ærede sidste Læser. Finantsloven har jo endnu adskillige Sta-

dier. at tilbagelægge, og jeg tror heller ikke, at Finantsudvalget, der har saa mange Ting af forskjellig Art at sysselsætte sig med, er særligt stiftet til at behandle denne Sag. Jeg antager derfor, at, hvad man vil have gjort i denne Sag og hvad man ikke vil have gjort i den, bør afgjøres ved denne Lov. Jeg skal i Øvrigt minde om, at Sagen for 2 Aar siden i Samlingen 1874 blev ret udsørligt drøftet her i Thinget, foranlediget ved et Forslag, som dengang fremkom fra Finantsudvalget. Jeg behøver neppe at tilbagekalde i Erindringen Forhandlingerne og Udfaldet dengang; det er rimeligvis i altfor friskt Minde hos Thinget. Jeg skal sige den sidste ærede Læser, med hvem jeg i Øvrigt i denne Sag er enig i Udskilligt, at jeg ikke tror, det er heldigt, naar man vil udrette Noget for denne Sag og netop for dens Udvælselse, at man flaar paa Beshyftelses-systemet, saaledes som han gjorde. Han kan have den Opfattelse, at han om nogle Aar vil være i Flertal i den Henseende; jeg skal deri hverken modsigge ham eller give ham Ret. Var Danmark et Fabrikland, hvad det ikke er, og hvad jeg er glad ved, at det ikke er, var det rimeligt, at jeg vilde have den samme Opfattelse som det ærede Medlem, men i modsat Fald vanskeligt, thi naar man skulde give sig til at beshyfte for at opelske denne Industri, vilde man fremkalde en Fabrikbefolkning, hvad jeg ikke ønsker. Jeg tror, det er heldigt for vor Udvikling, at det er, som det nu en Gang er. Den høitærede Finantsminister har udtalt under denne Sags Behandling i det andet Thing, at han ønskede, at Sagen nu maatte blive fuldt uddebatteret, men jeg tror ikke, at det, i det Mindste som Sagen nu foreligger, kan ske, og jeg kan heller ikke skjønne, at det er stiftet i det andet Thing; det kan i Øvrigt en Sag maaske vanskeligt nogensinde blive. Her mangler i alt Fald alt for mange Forudsætninger for, at den skulde kunne siges at blioe fuldt uddebatteret. Der er adskillige ærede Herrer, som rimeligvis ere færdige med Debatten, og som synes at have indtaget en saa fast Stilling, at de ikke behøve yderligere Overtydelse. Der er dem, som mene, at Sagen ingen Betydning har for vort Landbrug i Tørentiden, og som derfor ikke ville gjøre Andet end, hvad de talde en Retferdigheds- eller Billigheds-handling — Navnet har for mig ikke Noget at betyde —; det er Noget, som jeg finder er selvsølgelig, men det er lige saa vist, at der er mange Andre, og det meget ansete Landmænd, som have en anden Opfattelse. Man kunde maaske endog, uden at træde Nogens Landbrugstynighed for nær, gaa saa vidt at sige, at naar Sagkyndigheden paa begge Sider skulde veies mod hinanden, turde Vægtkaalen helde stærkest hen imod, at Industrien netop har hjemme i vort Landbrug. Jeg skal minde om, at det Skrift, som ialfald jeg anser for det bedste, i hvert Fald det bedste Lidskrift, nemlig „Ugeskrift for Landmænd“, meget alvorligt tager Parti